

Referat af møde i arbejdsgruppen ved Stormengene Torsdag d. 7. oktober 2021

Til stede: Martin, Verner, Jan samt Emilie (ENS fra sekretariatet)

Vi startede mødet med en besigtigelse af engene og en tur på den nyanlagte kratluskersti. Efterfølgende møde blev holdt i ENS' sommerhus.

Dagsorden

Følgende punkter blev drøftet, og kan findes i dette referat:

- 1) Siden sidst
- 2) Noter fra besigtigelsen
- 3) Ringmærkning
- 4) Regulering
- 5) Kratluskersti
- 6) Klokke-Ensian og Ensianblåfugl
- 7) Kommende arbejdsdage og -opgaver
- 8) Eventuelt

1. Siden sidst

Nyt fra sekretariatet

Hanne Havemose stopper som kommunikationsmedarbejder i Fugleværnsfonden pr. 1. november. Den 11. oktober starter hendes afløser Stine Bærentzen - tag godt imod hende!

Fugleværnsfonden opfører nyt tårn på Nyord Enge. Tårnet forventes at have et øget platformsareal på ca. 6 m² for at understøtte det stigende antal af naturturister, der besøger området. Tobias Jacobsen har stået for designet, som er i tråd med de senere års nyopførsler ved Gulstav Mose og Ravnstrup Sø. Tårnet forventes at stå klart i november 2021.

Fugleværnsfonden har fået fuglebeviser. Med et fuglebevis støtter du Fugleværnsfonden med 250 kr. Pengene går ubeskåret til fuglenes sag, da tegningerne er doneret af Carl Christian Tofte og trykket er doneret af STEP PRINT POWER. Man kan pt. vælge mellem en rødrygget tornskade, en rødhals, en ravn, en trane og en havterne. De kan ses og bestilles på vores hjemmeside:

<https://www.fuglevaernsfonden.dk/oekonomisk-stoette/fuglebeviser>

Fugleværnsfonden samler ind til opkøb ved Søgård Mose med Sebastian Klein, som i år er Fugleværnsfondens profil. Det er kun anden gang i fondens historie, at vi samler ind til et konkret opkøb. Dengang "fyldte vi rørdrummen" og denne gang "fyldes tranen". Der er kommet et betalingsmodul på hjemmesiden, hvor man kan støtte, og der er videoer om kampagnen på Facebook, annoncer i Fugle & Natur m.m.

2. Noter fra besigtigelsen

Rydningerne af den invasive hybenrose ser rigtig fine ud. Der er meget begrænset genvækst, der dog forefindes spredt i rydningerne. Planterne er meget lave, og arealerne kræver en systematisk gennemgang for at sikre en effektiv genrydning. Efterrydning bør ske i dette efterår og gentages årligt (punkt 7). Rydningerne af mindre fyrretræer har været effektive, og genrydning er ikke akut, men bør udføres. En del bævreasp spreder sig på arealerne nær det ny tilkøbte areal. Planterne her bør fjernes. Der blev fundet flere lokaliteter med Klokke-Ensian, som fremadrettet skal huskes i tællingerne. Der blev desuden fundet en ny art for Stormengene. En rødtop - den nærmere bestemmelse afventer.

Der findes en del Glansbladet hæg i det nye krat, der kan have en tendens til at sprede sig og særligt blive dominerende på de lysåbne flader. Over tid bør der ske en løbende udtynding af Glansbladet hæg i krattet til fordel for naturlig hjemmehørende arter. Da planten dog ikke pt. spreder sig i reservatet, er dette ikke akut. Enkelte træer kan med fordel årligt ringes for at fremelske opvækst af hjemmehørende arter. Dette kan desuden give os noget erfaring til at bekæmpe arten.

3. Ringmærkning

Marit fra arbejdsgruppen og en anden ringmærker, Kurt, har fået tilladelse til ringmærkning på den nyerhvervede matrikel, gældende fra 1. august - 1. november. Tilladelsen er senere blevet forlænget, så den er gældende året ud. Fremadrettet vil tilladelsen være gældende for et år ad gangen. Der aflægges en årlig rapport fra ringmærkerne til FVF, som sendes ud til arbejdsgruppen.

Det har vist sig, at ganske få fugle går i nettet i krattet, hvorimod langt flere går i nettet mellem grusvejen og golfbanen. Ringmærkerne har derfor søgt en supplerende tilladelse til også at ringmærke her. Vi ser frem til årets afrapportering og håber, at der er interesse for at fortsætte mærkningen.

4. Regulering

Der er blevet anlagt en baitplads til mårhund på den nye matrikel. Der er stor aktivitet på pladsen, og både mårhund, ræv og næsten dagligt en huskat er blevet observeret. Reguleringen foregår primært i sensommer, efterår og vinter, så det er begrænset, hvad den øgede reguleringsmulighed i pladsen har gjort for årets ynglesæson. Der er i 2021 blevet reguleret én ræv på Stormengene.

5. Kratluskersti

Fugleværnsfonden har fået midler fra Nationalpark Vadehavet til at anlægge en *kratluskersti* på det nyindkøbte areal.

Kratluskerstien er mere eller mindre anlagt. Stien bliver en del af det samlede stisystem på Rødmø og formidles af Tønder Kommune.

Der er blevet anlagt flere afstikkere fra stien til opsætning af net til ringmærkning. For at sikre at man følger selve stien, besluttes det at selve stiforløbet markeres med blå prikker af spray på træerne i FVF-blå farve.

Derved mangler der nu blot:

- opsætning af piktogramstolper ved stiens start og slut (ikke på diget)
- opsætning af piktogrammer på stolper (skiltet fra Nationalpark Vadehavet placeres på stolpen nærmest diget)
- markering af sti med blå prikker
- nedgang fra diget.

Der blev desuden diskuteret fremtidig vedligeholdelse af stien, hvor der afsættes en fælles arbejdsdag til dette i juni. Det vurderes ved næste års møde om dette er tilstrækkeligt.

6. Klokke-Ensian og Ensianblåfugl

Der blev ved besigtigelsen fundet nye bevoksninger med Klokke-Ensian. I 2021 blev der lavet en eftersøgning for en bedre kortlægning af Ensianblåfugl på en del lokaliteter i DK. Stormengene indgik ikke i denne, og arbejdsgruppen efterspørger en sådan.

Der er ingen kendt bestand af Ensianblåfugl på Stormengene. Foruden en bestand af Klokke-Ensian er Ensianblåfugl er afhængig af Almindelig stikmyre eller Korttorne stikmyre, hvoraf sidstnævnte er observeret på stormengene i 2018 (Naturbasen). Teoretisk set er der altså mulighed for Ensianblåfugl.

ENS har snakket med Torben fra arbejdsgruppen i Sølsted Mose, som stod for koordinering og afholdelse af arrangementet i 2021. Han fortæller, at de forventer at afholde et lignende arrangement i 2023, hvor Stormengene vil kunne indgå.

7. Kommende arbejdsdage og -opgaver

Arbejdsgruppen efterspørger en extractigator til oprykning af vedplanter på strandengene. ENS mener, at der ligger nogle i de andre reservater, som måske med fordel kan flyttes til Stormengene. ENS forhører sig og vender tilbage.

TIL KALENDEREN

Kommende arbejdsdage	
Dato	Særligt fokus
14. oktober 2021 kl. 10.	Rydning af <i>R. rugosa</i> genvækst.
26. marts 2022	Den årlige skraldeindsamling
Slut maj (Jan og Martin koordinerer dato og skriver ud)	Strandtudse overvågning (se punkt 8)
Slut juni (Jan finder en dato og skriver ud)	Vedligeholde af kratluskersti (se punkt 5)
Sensommer (Jan og Martin koordinerer dato og skriver ud)	Fyr og genvækst af <i>R. rugosa</i>
10. september 2022	Optælling af Klokke-Ensian

Desuden vil Martin i samarbejde med Klaus Friis koordinere en botanikdag.

8/ Eventuelt

Martin nævner, at der mangler foldere, og at vi mangler nogen til opfyldning. Jan har en kontakt, der muligvis vil varetage denne opgave. Jan vender tilbage til ENS, der sørger for supplerende foldere.

Arbejdsgruppen spørger til, hvordan det ser ud med Strandtudsebestanden på stormengene. ENS kender ikke status. Arbejdsgruppen koordinerer en dag, hvor der lyttes efter strandtudse i foråret (se punkt 7).

Fornøjelige fuglefløjt
 Fra Emilie